Anul al 56-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 175 Joi 29 Iunie 1939
14 Pagini
P IIII

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

ASOCIAȚIUNEA SIBIIU

CĂSĂTORIILE MIXTE

Un cercetător zelos al stărilor din Transilvania și Banat publică într'o revistă din Sibiu date statistice despre căsătoriile mixte.

Această epidemie, care este nu numai socială, ci și națională, bântue chiar și în preajma hotarelor noastre.

Iată câteva cifre despre proporția românilor căsătoriți cu femei maghiare: în Oradea, 47,5 la sută; în Satu Mare 39,8; în Carei, 26,6; în Baia, 47,2; în Salonta, 50,1.

In orașele din Transilvania căsătoriile de felul acesta se ridică la 10.604 cu maghiare și 2.622 cu sase, în total 13 mii 226.

Raportându-se această cifră la numărul întreg al căsătoriilor contracte de români — 45.454 — se ajunge la constatarea că mai mult de un sfert au caracter mixt, cu alte cuvinte neromânesc.

Spre a se înțelege urmările acestor împerecheri, este destul să ne amintim că ministerul apărării naționale le-a interzis ofițerilor, în rândurile cărora, mai ales în primii ani după război, se contractase un număr însemnat.

In restul societății însă ele sporesc și creiază familii al căror caracter nu poate să fie indiferent față de imperativele conservării primatului național.

In condițiunile existenței actuale, educațiunea copiilor revine într'o măsură mai mare mamei decât tatălui.

In special până la vârsta de școală, se poate spune că disproporția este chiar foarte mare, contactul copiilor cu mamele fiind în general permanent.

Sufletele urmașilor se șlefuesc nu numai în raport cu aliajul transmis de părinți, ci și în măsura în care unul sau cellalt este mai apropiat, mai strâns de ei.

Este elementar că, în ce privește limba, copiii învață mai curând pe a mamei decât pe a tatălui.

Insuși acest fapt este de natură să infiltreze în subconștientul urmașilor eșiți din asemenea căsătorii înclinațiuni cu atât mai susceptibile de desvoltare, cu cât corectivul presupus al părintelui este mai anemic.

Deaceea, chestiunea căsătoriilor anormale din punct de vedere național este dintre cele ce impun nu soluțiuni parțiale, ci soluțiuni generale, primejdiile implicate nefiind relative ci absolute.

Dacă s'a putut da odinioară o atenție mai mică față de însemnătatea ei, se va conveni că este necesar și oportun să i se consacre o atențiune direct proporțională cu această însemnătate

FOC MARE LA LONDRA

O femee carbonizată

Londra, 26 (Rador). — Un incendiu s'a declarat azi dimineață într'un imobil comercial din Queen Victoria Street, în City.

O femeie, a cărei identitate n'a putut fi încă stabilită, a pierit carbonizată. Rămășițele ei pământești au fost transportate la morga unui spital.

Mai multe brigăzi de pompieri au plecat la locul incendiului, care continua după amiază cu aceiași furie. Numeroși locatari ai etajelor superioare au putut fi salvați numai cu ajutorul scărilor pompierilor.

*

Londra, 26 (Rador). — Femeia care și-a găsit moartea în incendiul din Queen Victoria Street, este o dactilografă în vârstă de 28 ani.

Un pompier s'a prăbușit de pe un zid și și-a rupt un picior. El a trebuit să fie internat la un spital.

Cutremur catastrofal în Peru

Lima, 26 (Rador). — Un cutremur de pământ a distrus orașul Pomacanchi și satul Chuquicahuano.

Au fost omorîte 18 persoane iar 40 grav rănite.

Alte amănunte lipsesc.

Un nou pod intre Danzig și Prusia Orientală

Statul Liber își creiază o armată de 10.000 voluntari

Varșovia, 26 (Rador). — *Corespondentul agenției „Havas" transmite:*

„Wieczor Warszawski" *anunță că Senatul din Danzig a hotărît să construiască un nou pod peste Nogat, un braț drept al Vistulei, care desparte teritoriul Orașului Liber de Prusia Orientală. In momentul de față există peste Nogat un singur pod, care leagă localitățile Kalthof și Teczew, iar șoseaua trece mai întâi pe teritoriul polon, înainte de a ajunge în orașul Liber. Noul pod va asigura o legătură directă între Danzig și Prusia Orientlă. Cu ajutorul lui, șoseaua Tiegenhof-Elbling va fi prelungită până la Danzig și va deveni drumul cel mai scurt dintre Danzig și Koenigsberg.*

Ziarul anunță pe de altă parte că Senatul din Danzig a hotărît crearea unui corp de voluntari, alcătuit din zece mii de bărbați între 21 și 35 de ani. Acești voluntari vor fi repartizați în 45 de puncte ale teritoriului și în primul rând la școalele publice. Pentru adăpostirea lor se construesc actualmente bărci la Oliwa, Zoppot, Wlzescz și Nowyport.

Armamentul destinat acestor voluntari a și sosit la Danzig.

Tensiunea internațională crește

Trec zilele și nu se întrezărește încă posibilitatea unei reconcilieri între marile puteri. Dimpotrivă complicațiile internaționale se inmulțesc, violența polemicelor de presă se accentuiază și tensiunea crește din ce în ce mai amenințătoare. In asemenea condițiuni nu este de loc surprinzător că aproape pretutindeni domnește o stare de surescitare, că viața economică stagnează, că lumea privește cu îngrijorare și neîncredere ziua de mâine și că în toate țările grija de căpetenie este — și așa trebue să fie mai ales în actualele împrejurări — întărirea forțelor armate respective.

Situația în extremul Orient e din ce în ce mai acută. Telegramele de ieri anunță că la Singapore conferința militară a ajuns la un acord asupra tutulor punctelor și că în urma acestui acord flota engleză din extremul Orient va putea fi concentrată și va putea face o demonstrație navală care să aibă rezultate și să aducă la schimbarea actualei stări de lucruri dela Tientsin.

Cu prilejul discursului rostit Sâmbăta trecută la Cardiff, d. Chamberlain a protestat pe un ton energic împotriva „tratamentului arbitrar și insultător la care sunt supuși cetățenii britanici de către soldații japonezi".

Primul ministru britanic a precizat astfel hotărîrea Marei Britanii:

„Sunt ținut să adaug că nici un guvern britanic nu poate tolera ca naționalii săi să fie supuși unui tratament ca acela semnalat la Tientsin și că nici un guvern britanic nu s'ar putea supune la ordinele unui alt guvern pentru a-și formula politica lui externă".

Cu tot acest avertisment corespondentul agenției „Reuter" la Tientsin anunță că alți doi cetățeni britanici, soții Finlay au fost supuși unui tratament „nedemn" și că d-na Finlay „ar fi fost obligată să se dezbrace în fața a numeroși japonezi, chinezi și străini".

Pe de altă parte însă purtătorul de cuvânt al ministerului de externe al Japoniei, a declarat ziariștilor japonezi că „toate informațiile asupra tratamentului nedemn al unor cetățeni englezi la Tientsin sunt mult exagerate".

Firește, exagerate sau nu, dacă asemenea incidente ar fi izolate nu ele ar putea provoca îngrijorarea și tensiunea acută de azi. Gravitatea unor asemenea incidente stă în faptul că ele trădează o stare de spirit care nu mai îngădue să se întrevadă posibilitatea unor negocieri liniștite spre a se putea ajunge la o soluțiune pacinică și satisfăcătoare pentru ambele părți.

Aceeași situație din ce în ce mai îngrijorătoare este și în Europa. Berlinul și Roma continuă să atribue sforțărilor britanice pentru consolidarea frontului păcei, gânduri de încercuire. Protestările repetate ce vin dela Londra împotriva acestor afirmațiuni n'au nici un ecou în capitalele axei și presa germană continuă atacurile împotriva acțiunei franco-engleze pentru organizarea securității colective. Incheerea acordului franco-turc și alte recente acțiuni diplomatice din Balcani au prilejuit accentuarea acestor atacuri. In cuvântarea pe care a ținut-o în fața foștilor luptători italieni, însuși cancelarul Hitler a spus următoarele:

„Vizitați Reichul german în momentul când revoluțiile național-socialistă și fascistă luptă împreună împotriva unei lumi de dușmani".

Și Fuehrer-ul a adăogat:

„Sunt ferm convins că forța idealurilor noastre comune, a curajului nostru și a hotărîrii noastre va zădărnici toate încercările democrațiilor și plutocrațiilor capitaliste de a ne zdrobi".

Este evident că nici discursul lordului Halifax, nici recentul discurs al d-lui Chamberlain, cu tot tonul lor conciliant, n'a avut efect la Berlin.

„Adevărata tragedie a situației, este, după părerea mea, — a spus d. Chamberlain — că viitorul Europei este otrăvit astăzi de o propagandă de bănueli false și fără nici un temei. De exemplu, poporul german este inundat zi și noapte de asertiuni că Anglia își propune să-l încercuiască".

Primul ministru britanic după ce a protestat din nou impotriva acestei „travestiri grotesce a atitudinei Angliei" a precizat astfel scopul politicei britanice:

„Scopul politicei noastre externe este astăzi, cum a fost totdeauna de a stabili pacea în lume în așa fel încât fiecare națiune să se poată ocupa de treburile ei în securitate și cu încredere. Intr'o asemenea lume, noi vedem mari posibilități de expansiune pentru industria germană și de muncă pentru lucrătorii germani, căci fiecare națiune are astăzi nevoe de produse și materiale pe care industriile germane și engleze sunt, cu deosebire, capabile să le procure".

Acest nou apel la colaborare pornit dela Londra n'a avut după cum s'a văzut nici un ecou la Berlin.

Și tensiunea anglo-germană continuă să crească în așa grad în cât, marele ziar englez „Times", a cărui ținută rezervată este cunoscută, a publicat un articol de fond în care spune textual următoarele:

„Germanilor și italienilor li se repetă zilnic că imperiul britanic se află într'o stare de slăbiciune și declin. Ei nu-și dau seama că buldogul, oricât ar fi provocat, nu latră înainte de a musca, dar când muscă nu mai scoate colții odată înfipți... Ar fi o catastrofă pentru lumea întreagă dacă avertismentul repetat al d-lui Chamberlain și al lordului Halifax, că la forță se va răspunde cu forță, nu ar fi luat în seamă până ce dovada nu va fi fost făcută prin acțiune. Atunci ziua negocierii — alternativa pe care ei nu au încetat să o ofere — va fi trecut".

Din toate cele ce preced rezultă că departe de a ne apropia de o clarificare a situației internaționale, dimpotrivă, atât în Europa cât și în extremul Orient — și există desigur o legătură între ele — tensiunea crește și odată cu ea îngrijorarea generală.

Călduri tropicale in Capitală

La 55 grade de căldură.

Conferința dela Singapore

Singapore, 26 (Rador). — Conferința anglo-franceză va continua și Marți. Amiralul sir Percy Noble va pleca la Hongkong numai Miercuri.

Atmosfera politică din Berlin

Vii atacuri impotriva Angliei și Poloniei

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Berlin, 26. — Atmosfera politică din Berlin, la începutul săptămânii, este caracterizată prin amănunte puține, dar foarte tipice.

In primul rând, cercurile diplomatice vor să înregistreze faptul că agresivitatea Germaniei față de Anglia continuă să crească. In această privință, este important faptul cum este comentat discursul de Duminecă al d-lui Goebbels, ministrul propagandei. In timp ce în principiu declarațiile d-lui Goebbels sunt considerate ca o repetare a punctului de vedere german, presa partidului național-socialist consideră acest discurs ca o lovitură prin care Anglia „a fost izbită în mijlocul obrazului". Reacțiunea Londrei este considerată ca „furie neputincioasă, invidie și necaz". O formă care în mod caracteristic este găsită în toate ziarele. In acelaș timp, „Berliner Beorsenzeitung", comentând ultimele declarații semi oficiale franceze, spune că „guvernul englez trebue considerat deasemenea răspunzător" de aceste declarații. Ziarul consideră articolul lui „Petit Parisien" asupra situației geografice a Poloniei și posibilitatea intrării în acțiune a aviației poloneze împotriva Germaniei, ca o „recunoaștere autentică a Franței și Angliei în ceeace privește caracterul agresiv al politicii lor de încercuire".

Creșterea atmosferei anti-engleze și lărgirea prăpastiei dintre Germania și Anglia, sunt — după părerea cercurilor politice germane — caracterizate și prin alte anumite amănunte. Astfel, presa germană publică știrile asupra conflictului din Extremul Orient, într'un senz favorabil Japoniei, descriind pe larg perchizițiile corporale la cari sunt supuși cetățenii britanici de către soldații japonezi. Astfel, ziarele oficiale ale partidului național-socialist publică sub titlul „Ladies goale" amănunte asupra unei perchiziții corporale la care a fost supusă o englezoaică de către soldații japonezi. Presa germană critică atitudinea englezilor dar nu spune niciun cuvânt despre metodele întrebuințate de soldații japonezi.

*

Pe de altă parte, în urma rezultatelor diplomatice obținute de puterile occidentale în Mediterana orientală, cercul statelor a căror politică este criticată de cercurile germane din Berlin, a început să crească.

Polonia este deasemeni viu atacată. Aceasta se datorește atât săptămânii baltice din Polonia, cât și ordinului episcopului din Katovice, ca pe pe viitor serviciile religioase să nu fie oficiate și în limba germană.

Pentru realizarea unei linii aeriene directe Londra-București

Londra, 26 (Rador). — Directorul societății „Imperial Airways", care a făcut o vizită de curând la București, studiază posibilitatea unei linii aeriene engleze Londra — București, pentru a exista o legătură directă între cele două capitale.

In corpul ziarului:

Anglia a făcut intervenții energice la Tokio

Declarațiile d-lui Chamberlain în Camera Comunelor

Vedere din Berchtesgaden

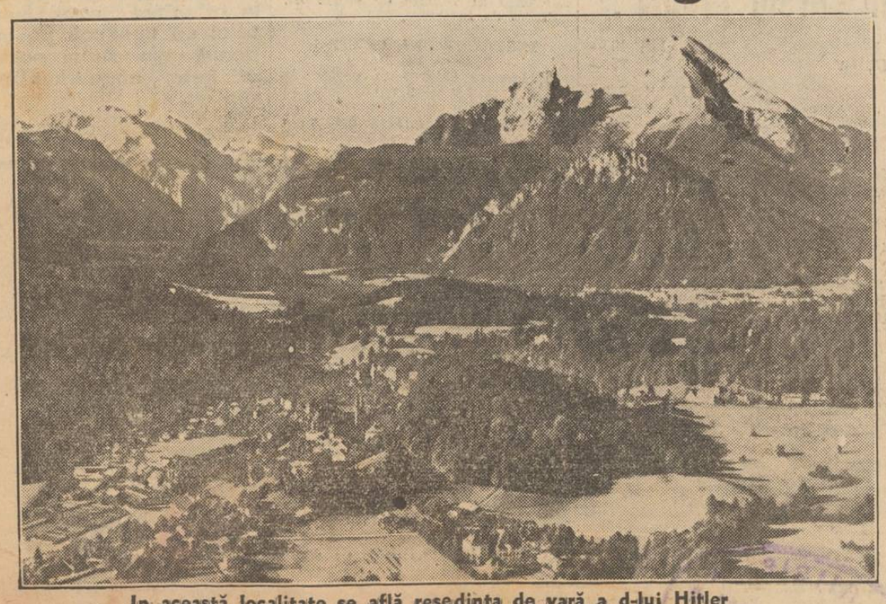

In această localitate se află reședința de vară a d-lui Hitler

Semnarea acordului franco-turc

D. Georges Bonnet, ministrul de externe al Franței, citind acordul. La stânga, d. Suad Davas, ambasadorul Turciei la Paris.

Epilogul unor procese istorice milenare

Vorbind zilele trecute la Verdun, cu prilejul împlinirei celor 23 ani dela strălucita victorie câștigată de francezi, prin lunga și eroica lor rezistență, generalul Gamelin, șeful marelui stat major al armatei franceze, a reamintit un eveniment istoric de o covârșitoare importanță prin consecințele ce le-a avut în formațiunea Europei moderne.

Care e acel eveniment istoric?

Impărțirea imperiului lui Carol cel Mare în secolul al IX-lea, de către cei trei frați cu drepturi de succesiune — Lothar, Louis și Charles — în trei state. Această împărțire a fost stabilită prin două tratate celebre: Tratatul dela Verdun, încheiat în anul 843 și tratatul dela Mersen, încheiat în anul 870.

Din dispozițiile cuprinse în cele două tratate reese că autorii lor au introdus concepții politice și juridice, principii și metode noui, atât în ce privește atribuirea teritoriilor, cât și în ce privește fixarea și delimitarea frontierelor. Atribuirea teritoriilor și fixarea frontierelor s'a făcut atunci pentru întâia oară pe temeiul principiului naționalităților.

Nu numai atât. Au fost consultate și populațiunile, prin delegații lor. Așa dar s'a aplicat și principiul auto-determinării, spre a întări pe cel al naționalităților, acolo unde s'a crezut necesar.

Dacă istoricii nu sunt de acord cu privire la aplicațiunea riguroasă și integrală a celor două principii, toți însă recunosc că Franța, Germania și Italia își găsesc actele lor de naștere în textele faimoaselor tratate dela Verdun și Mersen, încheiate în anii 843 și 870, — căci prin ele s'au separat poporele de origină romanică de cele de origină germanică; s'a introdus elementul etnic de ordin politic în fixarea frontierelor și cel juridic în operațiunea delimitării lor; s'a înlocuit limba oficială latină cu cea franceză în teritoriile locuite de francezi și cu cea germană, în teritoriile locuite de germani și s'a creat tipul de stat unitar național.

Tratatul dela Verdun din 843 scrie istoricul francez prof. Louis Halphen, „nu-i numai actul de deces al imperiului carolingian; el e și actul de naștere al Europei noastre, — al Franței, al Germaniei și al Italiei".

Alt istoric francez, Monod, ocupându-se de al doilea tratat, încheiat la Mersen — și care completează pe cel dela Verdun — spune, că „frontierile trasate la Mersen au fost atât de importante, de oarece au ținut foarte mult seama de repartiția limbilor și de diversitatea raselor".

Numai statul-tampon ce s'a format între Germania și Franța, din teritoriile cedate lui Lothar, n'a întrunit toate condițiile impuse de principiul etnic, de oarece el cuprindea, pe lângă teritoriile locuite de italieni, Alsacia, Lorena, Flandra, Provence și o parte din Bourgogne, locuite de populațiuni de altă origină etnică. Din această cauză s'a ivit o serie de certuri și războae între Franța și Germania, — în curs de peste 1000 de ani. Iată pentru ce zilele trecute generalul francez Gamelin, pomenind de duelul sângeros dintre cele două țări, din 1914—1918, și-a pus întrebarea, dacă el va însemna oare și epilogul certei care a început încă din 843, când s'a făcut împărțirea imperiului lui Carol cel Mare, — căci timp de peste o mie de ani țările germanice din Europa centrală, — Germania și Austria, — au pretins o parte din teritoriile cedate lui Lothar, alipite mai târziu Franței...

Această întrebare neliniștitoare a avut răspunsul logic dat tot de generalul Gamelin: prologul din 843 trebue să-și găsească epilogul în pacea ce s'a încheiat în 1919—1920, „căci Franța de azi este una și indivizibilă în frontierele sale istorice și etnice".

Mai sunt apoi și alte state din Europa centrală, care, în urma războiului mondial, s'au constituit pe baza aplicării principiului etnic și al liberei determinări, în state unitare și naționale. Procesul istoric al naționalităților din Europa centrală și orientală a avut și el epilogul său logic prin tratatele ce s'au încheiat în 1920, care au stabilit o stare de drept prin constituirea statelor unitare și naționale, în frontiere etnice, ce nu pot fi modificate. Intre aceste state este și România, care e una și indivizibilă în frontierele sale istorice și etnice.

R. SEIȘANU

Jandarmi germani condamnați la 15 ani temniță

Praga, 26. (Rador). — Jandarmii germani Bulla și Stehr, care au asasinat la Nachod pe cehul Mueller, au fost condamnați Luni de tribunalul german din Praga la 15 ani de temniță.

Egiptul de altă dată

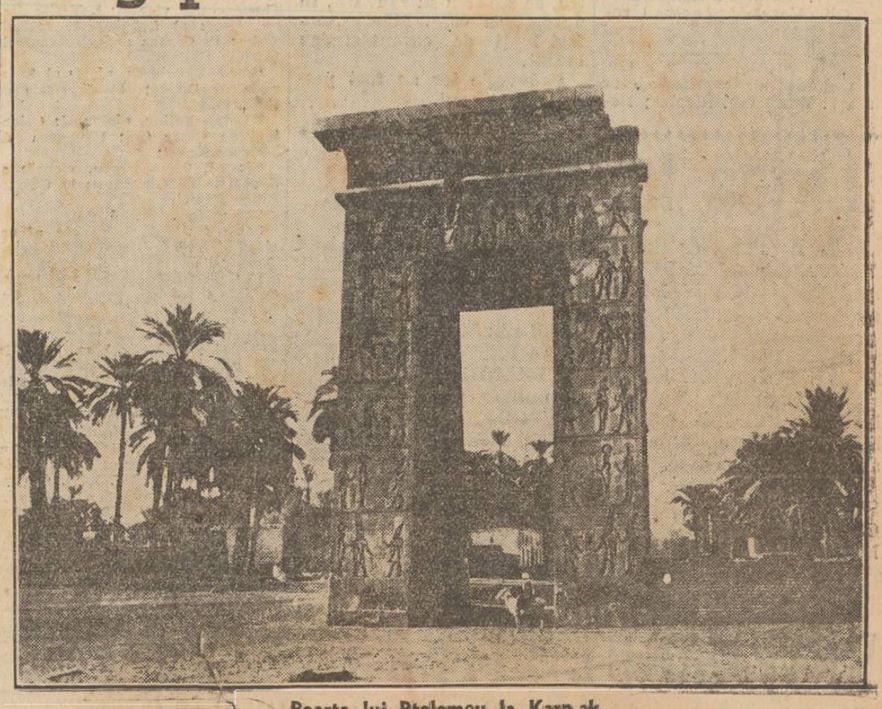

Poarta lui Ptolomeu la Karnak